

Hukum al-qard al-hasan

Hukum melaksanakan qard hasan adalah **sunat** berdasarkan hadith Rasulullah SAW dan ijma' para fuqaha'

#Hadith yang diriwayatkan oleh Ibn Mas'ud, Rasulullah SAW telah bersabda: "Sesiapa daripada kalangan muslim yang memberi pinjaman kepada muslim yang lain sebanyak dua kali, ganjarannya seperti melakukan sedekah sekali".

#Prinsip utama yang mendasari akad qard iaitu *ta'awun* iaitu saling bantu membantu di kalangan sesama insan untuk meringankan beban.

Bantuan kepada asnaf al-gharimin

~Institusi zakat begitu signifikan bagi mewujudkan keseimbangan dalm aspek sosial dan ekonomi dalam masyarakat iaitu golongan yang berkemampuan mengeluarkan zakat bagi membantu golongan yang kurang bernasib baik.	~Proses agihan ialah golongan ini terpaksa berhutang atas faktor-faktor memenuhi keperluan asas kehidupan.

Bantuan kepada asnaf al-gharimin (cont)

Sebagai contoh:	Sebagai contoh:-
Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan melalui Bahagian Baitulmal setiap tahun telah mengkhususkan sejumlah peruntukan bagi membebaskan asnaf al-gharimin daripada belunggu hutang.	membeli makanan, bagi tujuan perubatan, pembelian barang-barang asasi selepas ditimpa musibah seperti kebakaran.

Pandangan Islam Mengenai Amalan Berhutang

- Islam tidak menggalakkan umatnya berhutang atau membuat pinjaman kewangan bagi tujuan yang melebihi keperluan asas kehidupan.

Konsep Pinjaman Dalam Islam

Al-ariyah	Al-qard
Pinjaman yang melibatkan pemberian sesuatu barangan atau harta untuk memberi pinjaman ke bagi tujuan penggunaan manfaat barang atau harta tersebut secara percuma.	Pinjaman yang melibatkan pemindahan pemilikan barangan atau komoditi yang boleh dianggarkan dan diganti mengikut bilangan,- sukatan atau timbangan.

Rukun al-Qard

1. Pemiutang (Orang yang memberikan pinjaman)

~~ Boleh menguruskan harta, berurus niaga (*ahliyyah al-mu'amalah*) dan memiliki harta dan tiada unsur paksaan (*redha*).

2. Penghutang/peminjam

~~ Bukan seorang yang gila atau kanak-kanak dan tiada unsur paksaan (*redha*) yang mampu untuk membayar balik pinjaman yang telah dilakukan.

3. Barang yang disimpan

>Fuqaha' berselisih pendapat tentang barang-barang yang sah untuk diberi pinjam atau hutang.

>Fuqaha' mazhab Maliki, Syafii dan Hanbali mengatakan **HARUS** diberi hutang bagi barang-barang yang boleh disukat atau ditimbang seperti emas dan makanan termasuk barang-barang qimiy.

Al-qard al-hasan (penjana sosio ekonomi ummah) (cont)

#Skim Al-rahnu ialah transaksi pemberian kemudahan pinjaman wang untuk menggadai (al-rahin) akan meletakkan barang gadaian (al-marhun) yang bernilai seperti	#Institusi kewangan dan koperasi di Malaysia yang menawarkan skim pinjaman kewangan dan pembiayaan untuk menunaikan haji atau umrah meskipun tidak semua pinjaman tersebut adalah berlandaskan kepada prinsip qard hasan.

Emas.

Definisi Al- Qard

>Dari segi **bahasa** bermaksud *al-qat'u* (potong)

>Dari segi **istilah** bermaksud penyerahan sesuatu barang atau harta daripada pemiutang kepada penghutang dengan syarat barang tersebut atau sesuatu yang sama nilai dengannya akan digantikan kembali kepada pemilik asal tanpa sebarang penambahan.

Al-Qard dikategorikan sebagai akad tabarru' iaitu kontrak yang berteraskan kepada konsep kebajikan.

Larangan Riba' (Surah Al-Baqarah: 278)

"Hai orang-orang yang beriman, bertakwalah kepada Allah dan tinggalkan sisa Riba' (yang belum dipungut) jika kamu orang-orang yang beriman. (278)

Objektif pelaksanaan al-Qard al-Hasan				Objektif pelaksanaan al-Qard al-Hasan (cont)				Prinsip-prinsip umum ketika berhutang	
1. Membantu golongan yang memerlukan.	3. Memupuk semangat persaudaraan, keprihatinan, ehsan dan saling bantu membantu di kalangan umat islam.	5. Menyediakan ruang, peluang dan kemudahan kepada golongan yang berpendapatan rendah untuk menceburi dalam bidang sektor perniagaan.	7. Salah satu wasilah da'wah kepada golongan bukan Islam mengenai kesyukuran dan keindahan Islam dengan memberikan bantuan pinjaman kewangan secara <i>qard hasan</i> .	2. Merapatkan jurang perbezaan antara golongan yang kaya dan miskin melalui pengagihan kekayaan dan sumber dalam masyarakat.	4. Mengukuhkan sektor ekonomi dalam masyarakat.	6. Menghapuskan diskriminasi sosial dan ekonomi dalam masyarakat.	8. Mendapatkan keberkatan dan ganjaran berterusan di dunia dan akhirat.	- Setiap hutang yang dibuat hendaklah ditulis bagi memastikan pihak yang berkontrak khususnya penghutang menyedari komitmen untuk membayar kembali hutang tersebut.	- Tidak boleh mengatakan sebarang bayaran tambahan terhadap pinjaman yang diberikan ke atas sebab kelewatan membuat pembayaran balik hutang.
				Prinsip Al-Qard al- hasan ~ Sebarai tambahan nilai atau lebih daripada jumlah pinjaman yang asal adalah dianggap sebagai riba'. ~ Islam hanya membenarkan transaksi pemberian hutang atau pinjaman wang yang bebas daripada unsur riba' dan mengutamakan kebajikan dan keadilan sosial(<i>al-qard al- hasan</i>). ~ <i>Al-qard al-hasan</i> bermaksud pinjaman yang baik. ~ Ia manifestasi keprihatinan seseorang untuk melakukan kebajikan dengan membantu saudaranya dalam kesempitan.				- Hutang merupakan hak individu tertentu yang wajib dipulangkan dalam tempoh sebagai-imana yang telah dijanjikan. -Kepentingan menyelesaikan semua hutang turut disyariatkan dalam pewarisan.	
				Gejala ceti haram ~~Kegiatan ceti haram atau ah long secara jelas bertentangan dengan ajaran Islam kerana perkhidmatan pinjaman kewangan yang ditawarkan mengandungi unsur riba' dengan mengenakan bayaran bunga atau faedah.					

